

Læsevejledning: Baggrundsmateriale vedr. Yderhavnen

26. januar 2023
Side 1 af 4

Baggrund

Aarhus Havn fremsendte i 2018 en ansøgning til Aarhus Kommune om en udvidelse af Aarhus Havn.

På foranledning heraf blev der indledt en miljøvurderingsproces og afholdt en forudgående offentlig høring, før byrådet i 2020 valgte at igangsætte planlægning og miljøvurdering. I december 2021 godkendte Byrådet at sende lokalplanen og miljøkonsekvensrapporten for Yderhavnen i offentlig høring.

I februar 2022 blev høringen afsluttet, og på baggrund af de indkomne høringssvar blev det besluttet, at der skulle afholdes temamøder og borgerkonferencer med henblik på bedre belysning af dilemmaer og bekymringer.

Med udgangspunkt i høringssvarene blev der udvalgt en række interessenter, der bredt repræsenterede de mange interesser i sagen. Aarhus Kommune har afholdt 8 temamøder hen over forår og efteråret 2022, og 2 borgerkonferencer med gennemgang af de mange dilemmaer, drøftelser og belysninger. Derudover har borgerne selv afholdt 2 konferencer.

Sideløbende besluttede byrådet at en række emner skulle yderligere belyses, herunder hvorvidt arealbehovet i en eventuel havneudvidelse kan reduceres og afhjælpes ved tre konkrete alternativer. Samt en alternativ havneudvidelse mod nord.

Til brug som baggrund for kommende politiske drøftelser om yderhavnen, er resultaterne af de analyser og borgerinddragelsesprocesser som er gennemført i foråret og efteråret i 2022 samlet i dette dokument.

Oversigt over indhold

Nedenfor følger en oversigt over materiale:

- Høringsnotat i proces
 - Udarbejdet af Teknik og Miljø, Aarhus Kommune, Januar 2023
- Samlet opsamling på borgerinddragelsessporet - temamøder og borgerkonferencer
 - Udarbejdet af Borgmesterens Afdeling, Aarhus Kommune, Januar 2023
- Beskæftigelsesanalyse
 - Udarbejdet af Incentive, Maj 2022

Borgmesterens Afdeling
HR og Jura
Aarhus Kommune

Rådhuset, Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

26. januar 2023
Side 2 af 4

- Beskrivelse af distribution
 - Udarbejdet af Aarhus Havn, Januar 2023

- Analyse af behovet for en havneudvidelse
 - Udarbejdet af Rambøll, August 2022

- Arealbehovsanalyse
 - Udarbejdet af Rambøll, August 2022

- Potentialer og konsekvenser ved alternativer til Yderhavnen
 - Udarbejdet af HBS Economics, Januar 2023

- CO₂ i anlægsfasen og ved godstransport med og uden Yderhavn
 - Teknisk baggrundsnotat, udarbejdet af Borgmesterens Afdeling, Aarhus Kommune, Januar 2023
 - Beregninger, udarbejdet af COWI, Januar 2023

Læsevejledning

Nedenfor følger et kort resume af hvert afsnit, som ikke kan stå alene. Hensigten er at give et overblik over materialet.

Høringsnotat i proces

Notatet er under udarbejdelse. Det der foreligger, er inddeling af indkomne bemærkninger i emner. Indenfor disse emner er der lavet et resume samt beskrevet hvem der er myndighed for det konkrete emne.

Opsamling på den ekstraordinære borgerinddragelsesproces

Den samlede opsamling giver et indblik og billede på de mange dilemmaer og spørgsmål der er blevet belyst i forbindelse med temamøderne og borgerkonferencerne, samt de yderligere belysninger der er blevet lavet på baggrund heraf.

Foruden den samlede opsamling, ligger der for hvert temamøde en skriftlig og visuel opsamling, der belyser det pågældende tema der har været behandlet, herunder behov, visuelpåvirkning, klima og havmiljø.

Beskæftigelsesanalyse

Formålet med analysen er at belyse, hvordan aktiviteterne i Aarhus Havn påvirker beskæftigelse og værditilvækst lokalt og nationalt. Analysen viser, at virksomheder med tilknytning til Aarhus havn beskæftiger 17.255 (årsværk), hvor af 8.850 er beskæftiget indenfor Aarhus Kommunes grænser. Havnens samlede aktiviteter generer skatteindtægter i omegnen af 3 mia. kr. i hele Danmark - 0,7 mia. kr. af disse tilfalder Aarhus Kommune.

26. januar 2023
Side 3 af 4

Beskrivelse af distribution

Beskrivelser der viser eksempler på, hvor fragten der kommer til Aarhus distribueres videre til.

Analyse af behovet for en havneudvidelse

I rapporten beskrives tre scenarier. Et basis- scenarie, som vurderes mest sandsynligt, samt et højvækst-, og lavvækst scenarie. I alle tre vækst-scenarier vil der være behov for en udvidelse af Aarhus havn.

Arealbehovsanalyse

På baggrund analysen af behovet for en havneudvidelse, vurderer Rambøll det konkrete areal behov for hver af scenarierne.

Potentialer og konsekvenser ved alternativer til Yderhavnen

En analyse af potentialer og konsekvenser ved fire politisk besluttede alternativer til Yderhavnen.

Bedre udnyttelse af eksisterende arealer

Det vurderes, at der er potentiale for at reducere arealbehovet på Yderhavnen ved at effektivisere den eksisterende containerterminal med 10 pct., Det er forbundet med nogen usikkerhed, da effektiviseringen ikke er bundet op på nogen bestemt teknologi. Derfor er det også svært at vurdere de omkostninger og den klimabelastning, der er forbundet med effektiviseringen.

Tørhavn ved Framlev

Det vurderes, at en tørhavn kan frigøre plads på containerterminalen på Aarhus Havn og potentielt reducere arealbehovet på Yderhavnen. Analysen ser alene på potentialet ved at flytte tomme containere til tørhavnen, da det for andre typer af gods vil det være forbundet med en væsentlig meromkostning for godsoperatørerne at flytte godset til en tørhavn. Fordi liggetiden på de tomme containere på Aarhus Havn i dag er ukendt, er det svært at vurdere, hvor stor en andel som er relevant at flytte til en tørhavn. Derfor arbejdes der i analysen med et spænd, hvor der ses på potentialet ved at flytte mellem 40-80 pct. af de tomme containere til tørhavnen.

Omkostningerne til etablering af en tørhavn, forventes at være større end omkostningerne ved at etablere det tilsvarende areal på Yderhavnen. Hertil vil brugen af tørhavnen medføre, at godset i gennemsnit skal transporteres længere, hvilket fører til både større omkostninger og højere klimabelastning end hvis den tilsvarende aktivitet havde fundet sted på Yderhavnen.

Samarbejde med Grenå havn

Analysen vurderer, at Grenaa Havn kan aftage noget af det ekstra gods, der forventes på Aarhus Havn de kommende år. Analysen tager udgangspunkt i Grenå Havn, som den er i dag, og det forudsættes derfor at Grenå havn alene kan aftage fast bulk gods. I analysen er der ikke taget stilling til, hvordan et evt. samarbejde mellem Aarhus Havn og Grenaa Havn skal foregå i praksis. Det er alene godsoperatørerne selv, der bestemmer, hvilke havne, de ønsker at benytte.

26. januar 2023

Side 4 af 4

Udvidelse mod nord

Analysen viser, at en udvidelse mod nord både mere omkostningsfuld og mere klimabelastende pr. hektar anlagt havn sammenholdt med Yderhavnen. Den gennemsnitlige omkostning for udvidelsen mod nord er cirka 13 mio. DKK højere pr. hektar end for Yderhavnen. Tilsvarende udledes der omkring 700 tons CO₂ mere pr. hektar end ved Yderhavnen. Ønsker man alene at udvide Aarhus Havn med 29 hektar vil det således både være billigere og mindre klimabelastende at etablere en mindre Yderhavn end at udvide mod nord.

CO₂ i anlægsfasen og ved godstransport med og uden Yderhavn

COWI har udarbejdet en række beregninger af de CO_{2e}-mæssige konsekvenser ved anlæggelsen af Yderhavnen. Beregningerne fokuserer på udledningen af CO_{2e} ved etableringen af Yderhavnen og på CO_{2e} udledningen ved transport af gods med og uden Yderhavnen.

Ved anlæggelsen af Yderhavnen vil mere gods kunne transporteres via skib fremfor lastbil. Fordi skibstransport udleder mindre CO_{2e} end lastbiltransport, vil udledningen af CO_{2e} blive mindre i driftsfasen hvis Yderhavnen anlægges, i forhold til hvis Yderhavnen ikke anlægges. Selve anlægsprojektet vil medføre en CO_{2e}-udledning i sig selv, men COWIs beregninger viser, at besparelserne på CO_{2e} i driftsfasen overstiger CO_{2e} udledningen i anlægsfasen i år 2032.

Herefter bidrager havneudvidelsen til mindre CO_{2e}-udledning, end hvis Aarhus havn ikke udvides. I 2050 vurderes havneudvidelsen at have bidraget med en samlet CO_{2e}-besparelse i størrelsesordenen 85.000 tons.